

ARTUŠ

časopis PF PU

v Prešove

číslo **1**

máj 2006

**Dekan „popíjal“
s tretiakmi**

**Šokujúce! Žaby to
rozbalili na svahu**

Potrebuje mejkap?

**Hevier exkluzívne
pre ARTUŠA**

Eskimáci útočia na city

Deň D

**Prodekanka Kovalčíková:
„... o nich nehutorim.“**

Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity
Ul. 17. novembra 15
081 16 Prešov

Foto: *Radoslav Rohaľ, Martin Dzurilla*
Výtvarné stvárnenie názvu ARTUŠ na ti-
tulnej strane *Lucia Gliganičová, 3. roč.*
PF PU.
Výtvarná kompozícia na titulnej strane
Zuzana Fuleková, 1. roč. PF PU.

OBSAH

INFOÁR - informácie, udalosti, osobnosti, Artušove spisy	4 - 5
BEZ BRNENIA dnes doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD., predkanka PF PU v Prešove	6 - 7
ANKETIE - Vaše odpovede na našu otázku	8
HRACIA SKRINKA na ľudovú aj modernú nôtu	9
KATAPULT do sveta umeleckej literárnej tvorby	10 - 11
ARTUŠUMENIE - povedať veľa bez slov	12
EXTRAKALIBER - D. Hevier, zahraniční študenti	14 - 16
RECEPTOÁR - absolut návodka	17
JARMOK - „hľadám Snehulienku...“	17
GALLERY ART - Moyzesiana 2006	18 - 19
TRUBADÚR - výroky žiakov ZŠ v Bertotovciach a výroky zachytené počas praxe študentov	

ARTUŠ – časopis Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, Ul. 17. novembra 15, 081 16 Prešov. Email: artus@unipo.sk. Číslo 1, máj 2006. Redakčná rada: Markéta Andričíková, Tatiana Bilančíková, Martin Dzurilla, Erika Franková, Lucia Garčarová, Lucia Gliganičová, Zdenka Juhošová, Alexandra Martinková, Michal Pankevič, Lucia Pitoňáková, Ján Pochanič, Radoslav Rohaľ, Lenka Rohaľová, Peter Sabol, Slavomír Strakula, Alena Ščerbová, Ivana Živčáková. Šéfredaktori: Martin Klimovič, Radoslav Rusňák. Sadzba: Hedviga Kochová. Tlač: Grafotlač, Prešov. Formát A4. Náklad 1000 ks.

HLÁSNIK

Kto je ARTUŠ?
hoda, Artuš, tabá
– Artuš. Slávnosť

Kto je vlastne to tajomne prichádza dávať mnohým, v priestoroch našej viditeľných miest, ktoré nesú v seba napätia. V pamäti ARTUŠOVI. Bol to azda literárny hrdina či historická postava?

Práve ho máte vo svojich rukách. Môžete s ním viesť dialóg, premýšľať o veciach, esteticky i eticky sa obohacovať, ale môžete sa mu aj zveriť a povedať o sebe, o vašich pocitoch i skúsenostiach.

Naša fakulta začala vydávať časopis. Vlastne ani neviem, či takýto počin je bežnou záležitosťou. Viem však, že na našej fakulte sú šikovní a tvoriví učitelia i študenti, pre ktorých prechod od dobrej myšlienky k činu nie je neprekonateľnou prekážkou. Viem, že život fakulty – to nie sú iba posluchárne, seminárne miestnosti, knižnica, príprava na výučbu, skúšky, ale aj čosi zvláštne, čo dodáva životu mimoriadne čaro, neopísateľné fluidum, správnu atmosféru i napätie. Toto všetko vytvára množstvo podnetov, o ktorých možno písať, ktoré možno umelecky vyjadriť.

Obraciam sa preto k Tebe, ARTUŠ. Zaujímavým, priam mystickým spôsobom si prichádzal a dával o sebe vedieť. Som presvedčený, že všetko okolo Teba i v Tebe bude zaujímavé, nápadité a čarovné. Nech kúzlo napätia sprevádza každé nové číslo. Prinášaj nám všetko, čo dobrý časopis má dať.

Vitaj medzi nami, náš ARTUŠ.

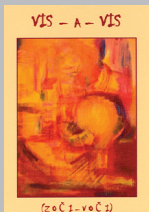
Milan Portik – dekan fakulty

INFOÁR

Čaj s dekanom

Udalosti

18. október 05: Deň dekana
december 05: Seminár pre študentov s autor-
 mi učebníc (v spolupráci s vydavateľstvom
 Orbis Pictus Istropolitana) (KME)
12. január 06: Reprezentačný ples PF PU
9. a 11. február 06: Deň otvorených dverí
7. marec 06: „VIS - A - VIS“ (výstava obrazov
 Mgr. Ivany Živčákovej v UK PU) (KUEPV)

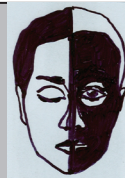
15. marec 06: Čaj s dekanom
13. - 17. marec 06: Matematické sústreďenie
 pre účastníkov krajského kola Matematickej
 olympiády - Turzov-Gelnica (KME)
27. marec 06 - 17. apríl 06: „Hommo femina“
 (výstava obrazov Mgr. Tatiany Bilančíkovej
 v UK PU) (KUEPV)

29. marec 06: Koncert pri príležitosti zalo-
 ženia slovensko-japonskej spoločnosti (účast'
 veľvyslanca Japonska a kultúrneho atašé Ja-
 ponska) (KUEPV)
5. apríl 06: Rusalka (predstavenie v košíckej
 opere - Tóno Dvořák) (KUEPV)
24. apríl 06 - 1. máj 06: „Urobme si radosť“
 (výstava výtvarných prác ľudí s Downovým
 syndrómom) (KŠP)
25. apríl 06: Seminár pre učiteľov matematiky
 ZŠ - Aktuálne otázky primárnej matematickej
 edukácie (KME)
26. apríl 06: Študentská vedecká a umelecká
 konferencia (KKLV)
27. apríl 06: Moyzesiana (medzinárodná sú-
 ťaž v sólovom speve) (KUEPV)
1. máj 06: Otvorenie Súkromnej galérie vý-
 tvarných umení v DAD Prešov - hudobný
 program Gabriel Szabó (KUEPV)
5. máj 06: „Metóda rozvoja fonematického
 sluchu“ (kurz) (KŠP)
10. máj 06: Študentská vedecko-odborná a
 umelecká konferencia z odboru výtvarná vý-
 chova (KUEPV)
začiatok júna 06: Prezentácia študentmi vy-
 tvorených učebných pomôcok a prác (aplikač-
 ná podoba) (KPTD)
12. - 15. jún 06: Exkurzia z vlastivedy, príro-
 dovedy a prvouky (Teplý Vrch) (KPTD)
20 - 23. jún 06: Exkurzia z vlastivedy, príro-
 dovedy a prvouky (Vyšné Ružbachy) (KPTD)
26. - 28. jún 06: Exkurzia z vlastivedy, príro-
 dovedy a prvouky (Vysoké Tatry a Červený
 kláštor) (KPTD)
29. jún - 1. júl 06: Exkurzia z vlastivedy, prí-
 rodovedy a prvouky (Regetovka, Pavol Ba-
 rabáš - premietanie dokumentárnych filmov)
 (KPTD)

Milé spolužiačky, milí spolužiaci!
 Ako už mnohí iste viete, dňa **15. mar-
 ca** sa po prvýkrát konal ČAJ S DE-
 KANOM. Táto správa je pre Vás, aby
 ste aj Vy vedeli, ako stretnutie prebie-
 halo a o čom sa diskutovalo. Na stret-
 nutí sme sa zišli šiesti zástupcovia 3.
 ročníka: *Lubica Kičáková, Slavomír
 Strakula, Štefánia Zavacká, Zuzana
 Havrilová, Alexandra Martinková* a ja
 – *Lucia Garčárová*. No a keďže to bol
 čaj u dekana, nechýbal tam náš pán
 dekan *Milan Portik* a pani prodekan-
 ka *Iveta Kovalčíková*, ktorí nás milo
 privítali a na úvod stretnutia sme si aj
 spoločne „pripili“ šálkou čaju. Potom
 už nasledovalo otvorenie stretnutia pr-
 vým problémom – „čajovnicou“.
 ISIC KARTY – Samotné vyhotovenie
 kariet bolo zdĺhavé a čo je najsmut-
 nejšie – niektorí študenti karty ešte
 doteraz nemajú. Preto z našej strany
 padol návrh, aby sa nám časť peňazí
 vrátila, resp. aby sme boli oslobodení
 od predlžovania kariet. Pán dekan sa
 vyjadril, že je to nedotiahnutý projekt
 (ani niektorí učitelia ešte nedisponujú
 vlastnou kartou) a oznámil nám, že
 v danej veci už podnikol kroky, aby
 k náprave problému naozaj došlo.
 ŠTUDOVŇA – Zuzka Havrilová
 v mene celej svojej študijnej skupiny
 navrhla, aby aj súčasťou našej školy
 bola študovňa, ktorá by určite potešila
 mnohých študentov. Pán dekan to sa-
 mozrejme uvítal a predostrel nám plá-
 ny, ktoré v sebe zahrňujú aj zriadenie
 novej študovne. V blízkej budúcnosti
 sa plánuje prestavba bývalej základnej
 školy, ktorej časť priestorov už využí-
 vame. Bola by tam študovňa, kde by
 bola aj možnosť nahliadnutia do peda-
 gogických časopisov. Myslím si teda,
 že sa máme všetci na čo tešiť (hoci nás
 tretiakov toto potešenie už asi minie).
 BUFET – Slavomír Strakula sa ako
 prvý zmienil o tom, že súčasný bufet
 nám nevyhovuje. Je príliš malý a sor-
 timent nie práve najbohatší. Pani pro-
 dekanka aj pán dekan nás upokojili,
 že musíme byť trpezliví, pretože nový
 bufet nás ešte len čaká. Predbežne to
 vyzerá tak, že pred školou budú neja-
 ké lavičky a slnečníky a my budeme
 pri super káve preberať pedagogické

Osobnosti

8. marec 06: *Daniel He-
 vier: „Literatúra ako zdroj
 osobnostnej tvorivosti“*
 (tvorivá dielňa, tvorivé
 písanie, technika písania)
 (KKLV)
30. marec 06: *Jana Bodnárová: „Au-
 torské čítanie“* (ako ju nepoznáme)
 (KKLV)
11. apríl 06: *Timotea Vráblová: „Vý-
 stražné znamenie: Nudná knižka“* (tvo-
 rivé čítanie) (KKLV)
28. apríl 06: *prof. PhDr. Luděk Zenkl,
 CSc. - prof. Jaroslav Herden, CSc.* (stret-
 nutie s hudobnými pedagógmi) (KUE-
 PV)
apríl - máj 06: návšteva *prof. Dr. Rober-
 ta Louisella*, Minnesota, USA
2. máj - 5. máj 06: prednášky učiteľov
 Katedry špeciálnej pedagogiky Ostrav-
 skej univerzity (v rámci výmenného po-
 bytu Sokrates – Erasmus): *doc. PaedDr.
 Petr Franiok, Ph.D., Mgr. Kateřina Vi-
 tásková, Mgr. Eva Zezulová, PhDr. Jana
 Svierkovská, PaedDr. Renáta Kovářová* -
 návšteva z KŠP PdF OU v Ostrave

problémy. Super predstava, nie?
 ŠTÁTNIČE – Alexandra Martinko-
 vá mala pre pána dekana otázku, či
 neexistuje možnosť štátnicovať iba
 z predmetov, ku ktorým najviac in-
 klinujeme. Pán dekan túto možnosť
 zamietol a odôvodnil to tým, že štátni-
 cové predmety sú akreditované a tento
 variant nie je možný. Premýšľala sa nad
 tým, že na štátniciach by boli prítom-
 ní odborníci z psychológie a peda-
 gogiky, ktorí by štátnicu hodnotili aj
 z týchto dvoch hľadísk (súborná štát-
 nica z predmetov). Na túto čajovnicu
 ešte zareagovala spolužiačka Štefánia
 Zavacká, ktorú zaujímalo, či nie je
 možné, aby sa štátnice rozdelili, resp.
 sa ich konanie presunulo na iný čas. S
 touto možnosťou sa však v súčasnosti
 nepočíta.
 SOCIÁLNE ZARIADENIA – „Soci-
 álnu čajovnicu“ načrtla spolužiačka
 Lubica Kičáková, ktorá uviedla prob-
 lém na správnu mieru. Naše sociálne
 zariadenia totiž nevyhovujú hygienic-
 kým normám a doplnil ju aj spolužiak
 Slavo Strakula, ktorý s humorom po-
 dotkol, že aj nádielka hygienických
 potrieb akosi rýchlo vzala nohy na
 plecia. Pán dekan sa nad poslednou
 poznámkou pousmial a vyjadril pre-

INFOÁR

svedčenie, že s tou čistotou sa to pohne pozitívnym smerom.

PREDAJ SKRÍPT A VYSOKOŠKOLSKÝCH UČEBNÍC – Opýtala som sa, či sa nebude realizovať predaj týchto nehnuteľných študentských pomôcok pri štúdiu na našej fakulte. Pán dekan odpovedal, že je to v štádiu riešenia, pretože pán rektor vydal zákaz predávania učebníc v kanceláriách PU. Prešla som teda na ďalší problém, ktorý s tým prvým úzko súvisí – na kopírovanie. Zaujímalo ma, či nebudeme mať prístup k nejakej kopírke, ktorú by mohol použiť každý študent našej fakulty a bola by za mierny poplatok. Pán dekan poznamenal, že to nie je zlý nápad a určite sa tento problém bude riešiť.

POUŽÍVANIE POČÍTAČOVEJ TECHNIKY – Sú medzi nami študenti, ktorí využívajú (zneužívajú?) počítačovú techniku až do takej miery, že veľakrát už nesúvisí so školou, ale so súkromím a prehnanou zábavou. Preto Slavo Strakula navrhol, aby v počítačovej miestnosti boli vyvesené upozornenia, aby študenti „nechatovali“ a nebrzdili tým iných študentov v serióznom záujme o informácie, týkajúce sa štúdia.

REDUKOVANIE TELESNEJ VÝCHOVY A RUŠENIE KURZOV – Zaujímalo nás dôvod redukovania telesnej výchovy. Pán dekan spolu s pani prodekanou nás uviedli do obrazu, že v porovnaní s ostatnými vysokými školami máme vyššiu dotáciu hodín, tzn. že máme nadpočet hodín, a tak si práve hodiny telesnej výchovy vyžiadali svoju redukciiu. Rušením niektorých kurzov sa bude pán dekan ešte zaoberať. Všetko teda bolo uvedené na pravú mieru a vyjadrenie našej nespokojnosti bolo zo strany pána dekana prijaté s porozumením, pretože o niektorých veciach sa môže dozvedieť naozaj iba od nás.

VYUČOVANIE ANGLICKÉHO JAZYKA – Zaujímalo nás, prečo nemáme anglický jazyk ako vyučovací predmet na našej fakulte. Pani prodekanu a pána dekana táto čajovnica neprekvapila, a tak nám vysvetlili pravý dôvod. Podľa nich sme tú možnosť mali pri zápise, kedy sme si mohli vybrať anglický jazyk ako rozširujúce štúdium. Prieskum však ukázal, že proklamovaný záujem študentov nie je až takým skutočným, pretože angličtinu si takmer nik nezvolil, a tak v súčasnosti nevidia dôvod na jej zaradenie do výučby na PF.

Chcem Vás povzbudiť, milí spolužiaci, aby ste podobne ako my vyjadrovali svoju túžbu niečo zmeniť, zlepšiť, prípadne pochváliť. Tak, ako sme to na „čaji s dekanom“ vyjadrili my, tretiaci. Sme vďační, že nám pán dekan tú možnosť dal. Veď ovocie spoločnej snahy budeme zberať spoločne. Ďakujeme!

Pripravila *Lucia Garčarová*

Vedecký krúžok

Vedecký krúžok na našej Pedagogickej fakulte funguje od roku 2003 pod vedením doc. RNDr. Renáty Bernátovej, PhD. a Mgr. Hedvigy Kochovej. Od tohto času sa nám, jeho aktívnym členom - Alexandre Martinkovej, Lenke Rohaľovej, Lenke Kuchtaninovej, Zuzane Havrilovej, Lucii Baňasovej, Edite Kupskej, Marianne Labantovej, podarilo mnoho preskúmať, prebádať, ale aj zažiť. V rámci vedeckého krúžku spolupracujeme aj s krúžkami podobného typu z Univerzity Palackého v Olomouci (Česká republika) či z Univerzity v Opole (Poľská republika), pretože sme sa podieľali aj na výskume s témou: „*Využívanie nových informačných technológií vo výchove a vzdelávaní žiakov mladšieho školského veku*“.

Pri spoločných stretnutiach si vymieňame poznatky, ale zažívame tiež kopec humoru v príjemnej atmosfére. Ani naposledy to nebolo inak.

V apríli sa zúčastnilo 5 našich študentiek s pani Mgr. Hedvigou Kochovou **Študentskej vedeckej konferencie v Olomouci**. Bol to týždenný pobyt v pohostinnom a tvorivom prostredí a so študentkami z iných štátov sme sa dohodli na dotazníku k vopred stanovenej výskumnej téme. Tento rok to bude „*Využívanie tradícií a zvykov regiónov vo výučbe na 1. stupni*“. Samozrejme, celá konfe-

rencia sa neniesla len vo „vedeckom“ duchu. Olomouckí kolegovia nám totiž pripravili veľmi bohatý program – od prehliadky mesta, kultúrnych a historických pamiatok, cez návštevu mestečka výroby Olomouckých tvarôčkov, až po večerné posedenia s gitarou vo veľmi príjemnej a uvoľnenej atmosfére.

Musím povedať, že sa o nás veľmi dobre postarali, a tak sme sa vracali plné emotívnych spomienok a entuziazmu.

V súčasnosti už zhotovený dotazník predkladáme žiakom 4. ročníka v mestských i vidieckych školách. Získané údaje spracujeme, porovnáme a predložíme na najbližšom medzinárodnom stretnutí, kde porovnáme jednotlivé výsledky z príslušných štátov a zároveň sa budeme snažiť o vyvodenie záverov.

Najbližšie stretnutie bude prebiehať na našej fakulte v októbri tohto roku, pričom priebeh výskumu a aj jeho výsledky budú publikované v zborníku. Dúfame, že takáto spolupráca bude úspešná a bude prínosom pre všetky zúčastnené strany.

Ak by ste sa aj vy chceli takýmto spôsobom duševne obohatiť, tak neváhajte a pridajte medzi nás! Budeme veľmi radi.

Lenka Rohaľová

Artušove spisy:

Hlebová, Bibiána: **Žánre detskej literatúry v čítaní s porozumením**.

Prešov: PF PU, 2006.

Petrasová, Alicia: **Multikultúrna edukácia**. Prešov: PF PU, 2006.

Petrasová, Alicia: **Práca s náučným textom**. Prešov: PF PU, 2006.

Liba, Jozef: **Drogy a protidrogová prevencia**. Prešov: PF PU, 2006.

Kovalčíková, Iveta: **Úvod do pedagogiky**. Prešov: PF PU, 2005.

BEZ BRNENIA

V prvom čísle Artuša odložila svoje brnenie pani prodekanka Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD., a ochotne sa podrobila tvrdej paľbe našich otázok. Pozývame vás teda do súkromných sfér jednej tajomnej ženy našej fakulty...

Akú školu ste absolvovali?

Som absolventkou Strednej pedagogickej školy v Prešove. Odišla som z rodičovského domu pomerne skoro - v štrnástich rokoch, bývala som v internáte, kde nás bolo 22 dievčat v izbe a nemali sme ani študovňu. Takže čo sa týka stredoškolského štúdia, prešla som tvrdou školou života, hlavne v sociálnom zmysle. Po jej ukončení som študovala na vtedajšej Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Prešove, študijný odbor pedagogika – ruský jazyk. Približne päť rokov po ukončení tohto odboru som si rozšírila špecializáciu na Divadelnej akadémii muzických umení v Prahe. Študovala som výchovnú dramatiku.

Aké formy spoločenskej zábavy ste uprednostňovali v čase štúdia?

Ja som bola vždy aktívna v mimoškolskej činnosti. Napríklad som súťažila v olympiáde z ruského jazyka a dopracovala som sa až na medzinárodné kolo v Moskve, kde som zastupovala Slovensko medzi 44 krajinami sveta. Recitovala som, hrala som divadlo, takže na zábavu mi nezostal čas. Skôr to nadštandardné štúdium sa mi stalo zábavou. Ale vždy som rada chodila na diskotéky aj napriek tomu, že do

veku 20 rokov si ma na diskotéke nikto nevyšímal, pretože som vyzerala na 13 – 14. „V kurze“ boli moje spolužiačky, ktoré vyzerali staršie.

Kedy ste si zapálili prvú cigaretu?

Teraz si možno odradím niektorých svojich priaznivcov, ale pamätám si, že to bolo cez prázdniny u babky, v lete, na takom menšom vidieku. Boli sme skupina chlapcov a dievčat. Mali sme 13 – 14 rokov. A viem, že to boli cigarety značky BT. Takže to bola prvá cigareta a potom bola samozrejme dlhá pauza.

Na čo ste najviac hrdá vo svojom živote?

Na seba. V tom zmysle, že sa mi podarilo zladit' pozíciu matky a učiteľky na vysokej škole. Mám dve dcéry. Snažila som sa ich v živote nasmerovať tak, aby boli ambiciózne, sociálne zručné, sebedomé, aby vedeli účelne tráviť svoj voľný čas, dobre študovali a boli zodpovedné. A zároveň zladit' svoju kariéru, pretože keď sa na niečo dám, musím to dotiahnuť do konca, budovať systematicky a ísť vytrvalo za svojím cieľom. Boli obdobia,

keď boli primárne domáce, rodinné hodnoty – keď boli moje dcéry malé, venovala som sa predovšetkým im. Necestovala som a môj kvalifikačný rast sa „dostal do pozornosti“, keď mala tá mladšia asi 7 rokov a staršia 11. Takže pokiaľ boli maličké, patrila som jedine im.

Aké máte záľuby vo svojom voľnom čase?

Kedysi som veľa šila, štrikovala. Dokonca som šila aj vetrovky i kabáty a zarábala si šitím na zákazky pre butiky. V tom čase som bola na materskej dovolenke. Teraz na šitie jednak už nemám čas a jednak trh je dostatočne zásobený. Dnes sa snažím vo voľnom čase zrelaxovať, pretože pracovné vypätie je obrovské. Venujem sa aktivitám, ktoré mi prinášajú relax, primárne je to šport. V zime squash, lyžovanie, v lete bicyklovanie, posilňovanie. Veľa pozitívnych pocitov si doprajem v saune.

Ktoré z druhov umení je vám najbližšie?

Samozrejme dramatické, pretože je to umenie syntetické. Pochádzam z rodiny s mierne umeleckými sklonsmi. Sme tri sestry. Jedna vyštudovala operný spev a teraz ho učí na konzervatóriu, druhá študovala hudobnú výchovu. Takže umenie máme všetky v sebe, či už v pasívnej alebo aktívnej forme.

Na akom hudobnom nástroji hráte vy?

Hrala som 4 roky na husliach v rámci stredoškolského štúdia na pedagogickej škole. A bolo to utrpenie. Mám doma husle a niekedy mi hovoria „zahraj, zahraj“. Zvládnem „kohútik jarabý“ a to je všetko.

Akú svoju najlepšiu rolu ste hrali v divadle?

V detskom divadle mi nikdy nepatrili hlavné roly, pretože na to sme mali možno krajšie, zaujímavejšie dievčatá. Tie hrali Popolušky, princezné. Ja som im skryto závidela. Tuším som bola v siedmom ročníku a hrali sme divadelné predstavenie o živote jednej triedy. Tam som hrala rolu dievčaťa, ktoré sa volalo Denisa. A to mi bolo veľmi blízke. Hrala som

„Môj dedko je starobylý.“
TRUBADÚR

BEZ BRNENIA

osobu, ktorá bola z rovnakého životného prostredia, s rovnakými duševnými problémami, stotožnila som sa s ňou.

Akú hudbu počúvate?

V poslednej dobe som prinútená počúvať hudbu, ktorú majú rady moje dcéry, pretože nemáme odhlučnené miestnosti. Musím sa priznať, že hudbu počúvam málo, pretože neviem pracovať a zároveň počúvať hudbu. Keď už, tak je to niečo veľmi „ľahké“ a aktuálne. Často sú to hity, ktoré práve letia – Shakiry, Jennifer Lopez, Madonny... Aj klip si pozriem, aj vy počujem, lebo možno je to tiež súčasťou môjho relaxu.

Máte nejakú zberateľskú vášň?

Ako dieťa na základnej škole som zbierala servítky. Momentálne nezberám nič a ani sa nezberám nič zbierať (smiech).

Čo si donesiete zo služobných ciest?

Svoju pozornosť sa snažím rozdeliť medzi dva smery. Je to nejaká literatúra. Niečo, čo ma podnieti, zaujme profesionálne. A potom kúsok oblečenia alebo kozmetiky, ktorý skomplementarizuje študijnú zameranosť, niečo, čo je univerzálne a hodí sa to aj mojim dcéram. Sem-tam nejakú sladkosť.

Čo je vašim životným cieľom, snom?

Je veľmi dôležité, aby človek mal sny a ciele. Ja mám krátkodobé, to znamená možno nejaké mesačné alebo ročné. Vždy mi veľmi dobre padne, keď sa mi cieľ podarí dosiahnuť, vnímam to ako štart k ďalšiemu cieľu. Samozrejme viem, čo by som chcela dosiahnuť v rámci svojho rodinného života, tiež je to krátkodobé. Mojim najbližším cieľom je pomôcť dcére v príprave na vysokú školu, usmerniť ju. A čo sa týka môjho profesionálneho cieľa, chcela by som získať grant na nejaký vedecko-výskumný projekt s medzinárodnou účasťou a opäť absolvovať študijný pobyt na zahraničnej univerzite. Keďže som sa pred nedávnom vrátila z Ameriky, tak by som pre zmenu chcela vyskúšať povedzme Áziu.

Môžete nám niečo povedať o svojich deťoch a manželovi?

Staršia dcéra sa volá Lenka, bude mať 19 rokov. Je študentkou gymnázia a je vyslovene spoločensko-vedne orientovaná, podobne ako ja, bez nejakého primárneho sklonu k matematike alebo k prírodovedným disciplínam. Od siedmich rokov sa venuje spoločenskému tancu, recitovala, hrala v školskom divadle, robí mi veľkú radosť. Je to veľmi samostatné a ambiciózne dieťa, vlastne mladá slečna. Mladšia dcéra Jana má 15 rokov. Je študentkou súkromného bilingválneho gymnázia v Prešove. Je v anglickej triede a má ambície študovať paralelne 2 jazyky. Takisto sa venuje recitácii a divadlu. Momentálne začala chodiť na hodiny spevu. No a môj manžel je riaditeľom Prešovskej väznice – polootvoreného oddelenia, je to človek, ktorý mi vytvoril prostredie, aby som sa mohla venovať aj svojej kariére.

Ako na vás pôsobí V-Club (Véčko), ktorý určite dobre poznáte?

Neviem, či ho poznám dobre. Do V-Clubu chodím dvakrát do týždňa učiť. Majiteľka véčka, ktorá tam organizuje kurz animátorov voľného času, ma požiadala, aby som zobrala niektoré predmety. V poslednej dobe som tam bola na diskotéke sprevádzať našich zahraničných študentov, ale pravdupovediac mám rada komornejšie typy zábavy.

Prezradíte nám svoj recept na elixír večnej mladosti?

Je to veľmi jednoduché. Treba si vybrať rodičov s dobrou genetickou výstavou.

Podstúpili ste už nejaké kozmetické úpravy?

Nie, ale samozrejme si na ne intenzívne šetrím. O 10 rokov určite niečo vyskúšam. Momentálne sa snažím pravidelne chodiť na technické prehliadky a meniť možno pleťový olej. (smiech)

Odkiaľ čerpáte nápady na vytváranie svojho šatníka?

Neviem, nezaobieram sa tým, kde by som sa mohla nejakým inšpirovať. Myslím, že mám svoj vyhranený štýl, ktorý sa vytváral v čase, keď som si sama šila. Akurát som si prečítala knihu, ako by sa mali obliekať malé ženy, aby nevyzerali ešte menšie, takže možno taká nejaká formálna rada

tam padla. My sme tri (ja a moje dcéry) na vytváranie spoločného šatníka. Aj keď by sa to nemalo hovoriť, ale sme všetky takmer rovnakej výšky a váhy, takže všetky tri dokážeme kombinovať a tým, že dievčatá sú mladé, spoločne hľadáme kompromis v šatníku.

Viete o tom, že ste pre značnú časť mužskej populácie na tejto fakulte príťažlivá?

Dúfala som v to.

Teraz poprosím naozaj úprimne odpovedať na túto otázku a v šarišskom nárečí. Aká je podľa vás osobnostná úroveň študentov na PF?

Jó, ta čo ja znam. Može dvacec percent takich, čo bi še dalo z nima dohodnuć, štiriceć, čo im jedno, a zvišních, o nich nehutorim.

A na záver, čo by ste chceli odkázať študentom?

Čo? Dievčatám, aby si vychutnali v osobnom, ale aj profesionálnom zmysle pobyt na vysokej škole, lebo ten je veľmi rýchlo pominuteľný, a to všetko, čo existuje potom, či je to manžel, či priateľ, rodina, deti – to skutočne počká. Aby sa viac sústredili na možno najkrajšie obdobie života, ktoré momentálne prežívajú a vychutnávajú, lebo sa už nevráti. A študentom, aby si vychutnali takisto pobyt na fakulte s 90 percentami dievčat (smiech).

Za rozhovor ďakujú Lenka Rohaľová a Slavomír Strakula

doc. PhDr. I. Kovalčíková, PhD., vo výtvarnom prevedení

ANKETIE

Naša otázka:

Čo by ste zažehlali novému časopisu Artuš pri jeho zrode?

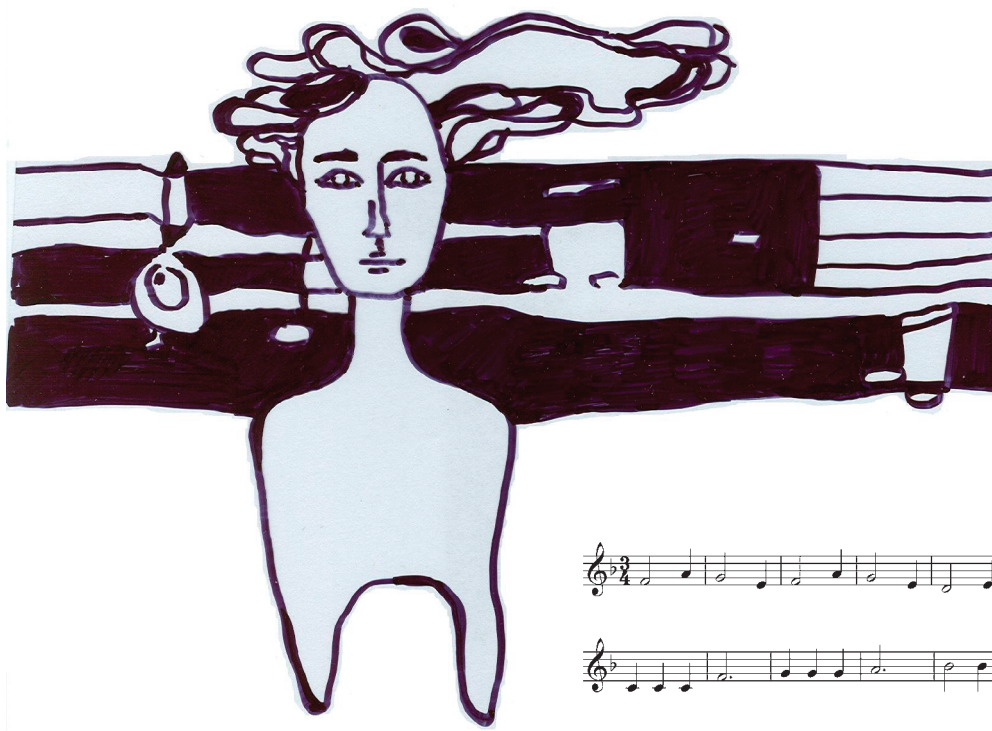
Vaše odpovede:

- ❖ Novému fakultnému časopisu prajem veľa invencie pri tvorení rubrik, málo bezpredmetných kritikov, veľa čitateľov a tvorivých prispievateľov. Prajem šikovných a podnikavých sponzorov (Jozefína Šoltésová, študentka 3. roč. ŠPZ).
- ❖ **Nech Ťa obchádzajú pravopisné chyby, neplodné myšlienky a podpásový humor. Veľa zrelých čitateľov, ktorí majú záujem o rozvoj vlastnej osobnosti aj takouto formou (Mária Dudaščíková, študentka 2. roč.).**
- ❖ Veľa nových nápadov a nie starých odpadov. Radšej pravdu a nie lož (Dana Hiráková, študentka 3. roč.).
- ❖ **Novému časopisu Artuš prajem vždy aktuálne články s najnovšími informáciami a pikoškami, veľa trpezlivosti pri zvládaní davovej psychózy, ktorá nastane pri každom novom výtlačku (Marianna Berdisová, študentka 2. roč.).**
- ❖ Nech si pevný ako stavba, z ktorej robotníci nerozkradli cement. Od toho totiž závisí dĺžka Tvojej životnosti (Viera Tchurová, študentka 3. roč. ŠPZ).
- ❖ **Ako rozprávková sudička prajem časopisu kvalitnú ART-úroveň, verných čitateľov a zaniietených prispievateľov z radov U-čiteľov aj Š-tudentov, mladícky entuziazmus, zrelú múdrosť a dlhú životnosť (prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.).**
- ❖ Milý časopis, ja Ti želám, aby si mal toľko čitateľov, koľko študentov prejde denne po chodbách fakulty. Nech si vždy so záujmom čítaný a nech sa Ti darí (Slávka Kolesárová, študentka 3. roč. ŠPZ).
- ❖ **Želal by som mu dlhý a bohatý život. Rytierske cnosti a kráľovské príspevky, lebo Art + už mi znie trochu aj kráľovsky. Okrúhly a plný redakčný stôl, aby ľudia okolo z neho mali radosť (Marián Milčák, básnik).**
- ❖ Milý časopis, želám Ti, aby v tlačiarňi mali vždy dosť farby na Tvoj skelet a vnútornosti. Želám Ti veľa tvorivých ľudí, ktorí sa budú na Teba tešiť a Teba potrebovať (Milada Majerská, študentka 3. roč. ŠPZ).
- ❖ **Novému časopisu, ako je Artuš, želám predovšetkým to, čo potrebuje každý dobrý časopis - a to sú vždy najlepší autori, pre ktorých sa stane jeho priestor záhradou, kde budú rásť stromy, kriky, kvety a trávniky ich textov, kde sa nimi budú kochať a ponúkať ich tým najlepším čitateľom, blízkym a spriazneným priateľom, alebo aj celkom cudzím a neznámym ľuďom, ktorých aspoň na chvíľu zaujmú a oslovia. Želám mu dobré nápady a zaujímavé témy, ktoré budú jeho prirodzeným dychom - a vytvoria prívetivé povetrie, ba možno až vietor, ktorý bude fúkať dobrým smerom, aby prileteli na správnu adresu. Ak má časopis vo svojom názve obsiahnuté aj slovíčko ART, má všetky predpoklady, aby sa mu to podarilo. Moje želanie je súčasťou takýchto priaznivých vánkov, je to vrabec, ktorý o tom čviriká (Dušan Dušek, spisovateľ).**
- ❖ Milý náš Artuš, želám Ti veľa múdrych riadkov a ešte viac čitateľov. Želám Ti, aby si bol medzi študentmi a učiteľským zborom obľúbený (Jana Girová, študentka 2. roč.).
- ❖ **Milý Artuš, len prednedačnom som sa dozvedela, že existuješ. Veľmi ma to potešilo a chcela by som Ti popriať veľa energie do bojov so slovíčkami a hlavne odvahu pokračovať aj v ťažkých chvíľach. Len sa nevzdávaj (Katarína Kružliaková, študentka 2. roč.).**
- ❖ Milý ARTUŠ, želám Ti, aby Tvoje prebúdzanie k životu bolo sprevádzané takým nadšením a tvorivosťou, s akými si sa zrodil. A nám čitateľom želám veľa poučenia, pobavenia a hlavne, tak ako si to zašifroval do svojho názvu, radosť z úspešnej a kultúrnej študentsko-učiteľskej komunikácie (doc. PaedDr. Ľudmila Liptáková, CSc.).
- ❖ **Novému fakultnému časopisu želám veľa dobrých strán. Nech tvorivá tuha v perách nevyschne (Lenka Rosolová, študentka 2. roč.).**

Vaše ohlasy, nápady na anketové otázky, chvály aj kritiky očakávame na emailovej adrese artus@unipo.sk.

HRACIA SKRINKA

V prvej Hracej skrinke zahráme nášmu pánovi dekanovi k narodeninám, ktoré oslávil v marci. Jeho obľúbenou je šarišská ľudová pieseň, ktorá, ak sa dobre zapozieráte, aj vás roztancuje.

Aby sme ostali
v tempe a nevychlad-
li, hráme ďalšiu pieseň
speváka svetového for-
mátu pre všetkých cit-
livých romantikov a ro-
mantické citlivky.

„Koľko riadkov má no-
tová osnova? Päť.“

„Pán učiteľ, ja mám šesť.“

TRUBADÚR

KATAPULT

ŽABY NA LYŽOVAČKE

„vak“

Možno viete, možno neviete, že žaby zo Žilinskej nížiny sa vybrali na lyžovačku. „Žuch! Žuch! Žuch!“ vyberal zákruty žilinský autobus s pasažiermi na ceste do lyžiarskeho strediska Ždiar.

„Vážené pasažierky, vážení pasažieri, lyžiarske stredisko Ždiar. Vystupovať!“ žartovne zahlásil žilinský šofér Jožo, žuvajúc pritom obloženú zemľu. Žaby povyskakovali, pripli lyže a už aj lyžovali ako o život.

Žaba Žofia pri zjazde po svahu sa omylom zamiešala do kvalifikačných pretekov na zimnú olympiádu do Turína, ktoré prebiehali na susednom svahu, a s takmer dvojsekundovým náskokom ich napokon vyhrala. Keďže o svojom víťazstve sa dozvedela až vo večerných športových novinách, cenu si pochopiteľne neprevzala. Dodatočne jej ju odovzdá prezident Lyžiarskeho zväzu pri príležitosti rozmŕzania rybníka 13. marca. Pôvodne som chcel Žofii zablahoželať i ja, no pre krátkosť času to odložím na neskoršie.

Medzitým, čo Žofia vyhrala preteky v obrovskom slalome, ostatné žaby vyhľadli. A keďže sa v blízkosti nenachádzal žiaden bufet či stánok s rýchlym občerstvením, rozbehli sa, presnejšie, chceli sa rozbehnúť k svojim vakom so žabími pochúťkami.

Ale vaky, kým sa ony lyžovali, pripadli snehom. Rozbehli sa ich preto s prázdnyimi žalúdkami krížom-krážom hľadať. Po celej Ždiarskej doline vykrikovali „vak – vak“, no vak žiadny.

A tak oželeli večerné lyžovanie a odskákali zo Ždiarskej doliny. Kde? Nuž, predsa hľadať svoje vaky. Takže, ak stretnete vakajúce žaby, vedzte, že ten svoj vak ešte nenašli.

Ján Pochanič

„vak“

„vak“

ERIKA FRANKOVÁ

(2. roč. PF PU)

veľmi zvláštne

keď si
moje srdce
ide zaplávať
pláva
s otvorenými
ústami

keď sa
opäť mlčky
vykúpané vráti
dlho
veľmi dlho
stojím

nemo
pozerám
cítiac
že stále
otvára
ústa

vtedy
vtedy
sa
vo mne
všetko
rozbije

a so
skleneným
pohľadom
otvára
ústa
aj ja

je to veľmi zvláštne

DANIEL VARGA

(3. roč. PF PU)

Cudzí a dôverný

Čo skrývaš?

Si obalený kožou
a spútaný remienkom.

Zvedavý človek
chce nahliadnuť do tvojej
duše.

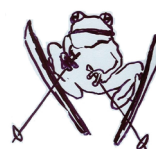
Nepatriš mi.
Ja nemám odvahu rozprávať
sa s tebou.

Patriš niekomu inému.

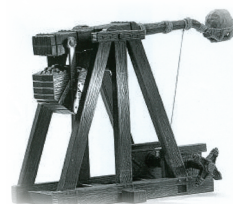
Ukryvaš tajomstvá?
Vyznania či spovede?
Tajíš dôveru človeka?
Ak by som ti
nazrel do srdca,
to moje by zomrelo.

Viem, že si nevinný,
no možno skrývaš
ťažké hriechy
či skvelé lásky
alebo trpké spomienky.

Si najväčší pokašiteľ,
ale ja ti odolám,
neprepadnem tvojej moci,
už len kvôli tebe,
cudzí denník.

„vak“

KATAPULT

MARTINA KOHÚTOVÁ

(3. roč. PF PU)

* * *

... časy pominuli
a nepíšu básne
šálka kávy
chladne na stole
prezlečieš sa
blednem v zrkadle
ešte niečo
zostalo v oku ...

... nezájdeš k hrobčeku
spoločné stopy
odchádzam
blednem v zrkadle
len keď sa milujem
ožívaš

MAREK BIROŠ

(4. roč. ZŠ Ľubotice)

Jar

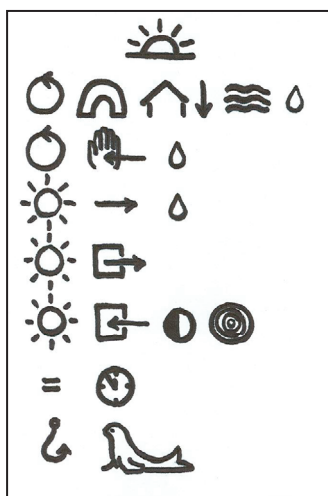
Na prvý jarný deň
už môžem si dať dreň.
Teplý jarný vánok
ľuďom doprial ranný spánok.
Keď zima úplne stratí moc,
my oslavujem Veľkú noc.

Deti sa už pekne hrajú
a medvede nespinkajú.
Zobudil sa už aj jež
a ty upratovať bež.
Tulipánky zakvitli
tuhé mrazy odišli.

Čo z kostola donesieme,
to všetci doma s chuťou zjeme.
Pestrofarebná jar
dá ti svoj dar.
Na každom rohu
vidno nohu.

Stará eskimácka poézia a jej nové preklady

zdroj: časopis Dotyky

GABRIELA GUMULÁKOVÁ

(3. roč. PF PU)

Začiatok či koniec?

Neustále si uvedomujem zrútenie, klesanie,
labilnosť srdc,
okolité dotyky slz,
zubaté znaky ľútosti,
podlé pohľady,
veľké rany presných zásahov,
cestu tesnosti,
ale aj tak verím, že nádej neumiera!

ZUZANA VELASOVÁ

(3. roč. PF PU)

Nový deň

Kolobeh života prebýva hlboko vo mne,
tam, kde zurčí potôčik duše.
Dotýka sa ma.
Slnko sa do mňa oprelo.
Vychádza.
Zapadá. V polovici cieľa
prichádza čas.
Na boj o prežitie.

LUCIA GLIGANIČOVÁ

(3. roč. PF PU)

Harmónia

Rovnováha tvoja stojí ako základ domu,
stále ju držíš pevne v rukách.
Harmónia tvojho srdca plynie celým svetom.
Ide od teba
a vracia sa k tebe, preniká ťa až do stredu.
Rozdávaš sa každému, každý deň
a lovíš ľudí na svoju láskavú povahu.

ARTUŠUMENIE

Foto Radoslav Rohaľ
Koláž Martin Dzurilla

Fotografie z Dňa dekana (18. október 2005)
a
z Dní otvorených dverí (9. a 11. február 2006).

TRINÁSTARUBRIKANATRINÁSTEJSTRANE

Ako vznikol ARTUŠ

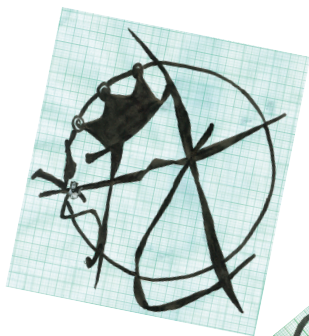
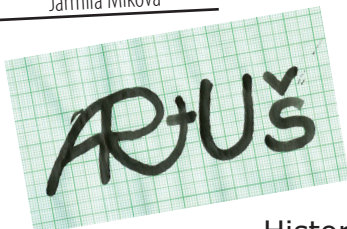
Vo februári tohto roku prišiel pán dekan s myšlienkou vydávať časopis našej fakulty (PF) a hneď zahorúca sa sformovala progresívna redakčná rada. 16. februára 2006 sa z vízie ešte nepomenovaného časopisu zrodil ARTUŠ.

Prečo ARTUŠ? Začalo to slovom ART - umením, pretože časopis má ambíciu vytvárať priestor pre akúkoľvek umeleckú tvorbu študentov, a skončilo UŠom. Teda ARTUŠOM. Okrem tvorivých prác študentov sa v ňom však možno stretnúť aj s informáciami a správami z aktuálneho diania na fakulte. A tak je ARTUŠ tu. Medzi nami.

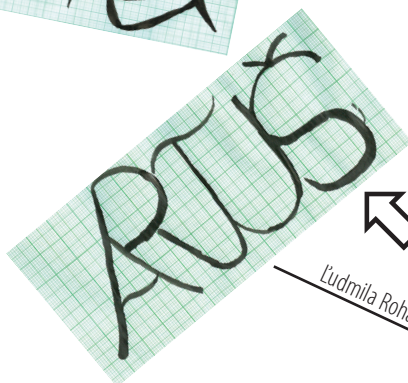
Výtvarné spracovanie názvu ARTUŠ sa zrodilo zo študentských návrhov (na hodinách grafického dizajnu pod pedagogickým vedením Mgr. T. Bilančíkovej), z ktorých zvíťazil námet Lucie Gliganičovej. Ten máte možnosť vidieť na titulnej strane. Do najužšieho výberu sa dostali tieto návrhy:

Jarmila Miková

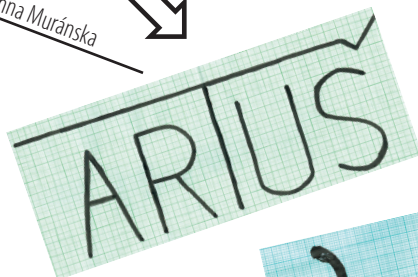
Anna Tráňová

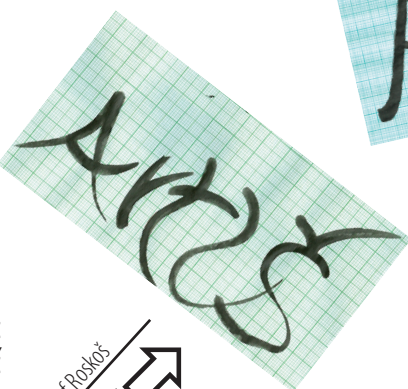
Ľudmila Rohaľová

Anna Muránska

Daniela Ontkocová

Jozef Rodkoš

Slavomír Straka

Historická legenda o Artušovi nás inšpirovala pri pomenovávaní rubrík, ktorých je - tak ako aj Artušových rytierov okolo okrúhleho stola - dvanásť:

INFOÁR
HLÁSNIK
TRUBADÚR
BEZ BRNENIA
ARTUŠUMENIE
EXTRAKALIBER
HRACIA SKRINKA
JARMOK
ANKETIE
KATAPULT
GALLERY ART
RECEPTOÁR

Momentálne čítate:
TRINÁSTARUBRIKUNATRINÁSTEJSTRANE.

Daniel Hevier. Kto by ho nepoznal. Neustále oslovuje všetky generácie (cez deti aj rodičov) svojou umeleckou tvorbou. Možno nie je náhoda, že k nám zavítal práve v deň, keď všetky ženy oslavovali svoj sviatok (8. marec), a preto sme si ani my nenechali ujsť príležitosť vyspovedať ho trochu neformálnym spôsobom.

S. S.: Vieme, pán Hevier, že ste spoluautorom piesne *So mnou môžeš rátať*. Aký je vôbec váš vzťah k Superstar a čo hovoríte na to, že finalistka tejto súťaže je študentkou práve našej fakulty?

D. H.: Ktorá finalistka?

L. R.: Petra Kepeňová.

D. H.: Áno? Ja som ju vnímal iba v súvislosti, že je z Rimavskej Soboty. Ale vy máte finalistky aj z minulého kola Superstar – myslím, že Petra Humeňanská je Prešovčanka a aj Katka.

K Superstar som sa dostal ešte v jej prvom ročníku. Začiatok som ani tak nesledoval a potom mi odrazu volal Habera, že treba napísať prvú pesničku *Kým vieš snívať*. Vtedy som mu povedal: „Pali, ja mám iné starosti, teraz chcem písať román a kto to vôbec bude počúvať...“, ale on ma donútil, aby som to zobral. Samozrejme, úspech ma povzbudil, lebo to bol fenomén, ktorý sa na Slovensku nevyskytuje tak často, aby sa pesnička tak uchytila. Je

pravda, že som sa vtedy s tými ľuďmi zblížil a dodnes sme spolupracujúcimi kamarátmi. Niektorí už chystajú druhú cédečka a už ma aj oslovili, aby som na nich spolupracoval. Túto druhú pesničku *So mnou môžeš rátať* som bral tak, že som už dopredu vedel, o čo ide. Aj keď som si bol istý – a to som p r e s v e d - č e n ý dodnes – že to

„Bol raz jeden múdry kráľ a ten nemal pretomka.“
TRUBADÚR

nebude taká veľká udalosť ako tá prvá. Jednoducho si ľudia už zvykli a majú iné reality show, do ktorých hlasujú. Jednoducho už to nie je také „boom“, ako to bolo po prvýkrát. Ale aj títo ľudia sú veľmi šikovní a niektorých som si veľmi obľúbil. Petra Kepeňová sa mi páčila na začiatku, potom sa mi zdalo, že ju nejako zlomili. Možno porota, tým že ju skritizovali. Ale už sa mi nezdaľa taká živá ako tie prvé dni, keď v súťaži spievala.

L. R.: Dotkli ste sa reality šou. Aký máte názor na tento fenomén vôbec?

D. H.: Ja to trochu rozdeľujem – napríklad Superstar nepovažujem za typickú reality šou. Začal som sledovať *Vyvolených I.*, dvojka je už to isté. Začal som to vnímať ako taký fenomén a naozaj som sa nemohol od toho odtrhnúť. Dokonca som raz poslal hlasy Desperadovi, len aby ho tam nechali. Keby mi niekto predtým povedal, že také niečo urobím, tak ho vysmejem. Dostal som sa však do takého ošiaľu, že som to naozaj urobil. Ale je to zaujímavé najmä tým, že každý na to nadáva. A pritom v tých reality šou vytiahnu hocakého človeka z ulice a ukážu, že ten človek je zaujímavý, má svoj príbeh, svoje trápenie, svoje muchy, zlozvyky. Že nikto nie je fádny. Čo človek, to veľký príbeh, osud. V tom je to úžasné.

S. S.: Takže podporujete tieto relácie?

D. H.: Ale nie, ja si len myslím, že naozaj si stačí pozrieť iba jeden diel, napríklad *Vyvolených* a potom sa to už len opakuje.

S. S.: Teraz trochu z iného súdka. Ľudu známe osobnosti sa na „staré kolená“ tlačia do politiky; ako ste na tom vy?

D. H.: Ja si myslím, že nikdy nestratím rozum a dôstojnosť do takej miery, aby som išiel do politiky. A aj odmietam komunikáciu s politickou sférou, hoci občas dostanem pozvanie od predsedu vlády alebo na nejaké slávnosti politického charakteru. Účinkovanie v politike mi rozhodne nehrozí, ale keby mi nebudaj chceli udeliť nejaké štátne

vyznamenanie, tak ani to neprijmem. Myslím si, že umelec by si mal zachovať dištanc, odstup od tohto spoločenského establišmentu. Verím v politiku rodnej ulice alebo bytovky, kde človek býva. Verím v politiku mestskej štvrte. Tam by sa mal každý umelec zaujímať o malú politiku. Kto je richtárom, aký je poriadok v uliciach, kto sa stará o školy. Takže mojou politikou je skôr to, že sa stretávam s ľuďmi, že pracujem so študentmi, že im pomáham, ako môžem. Toto je pre mňa zmysel mojej činnosti.

L. R.: Teraz trochu iný smer. Nechcete zmeniť žáner svojho písania? Napríklad scenár pre veľkofilm, časopis pre dospelých alebo niečo iné...

D. H.: Ja si každú chvíľu vymýšľam niečo iné. Napríklad teraz som založil divadlo, hoci som ho nikdy nehral. Začal som hrať so študentmi divadlo a učíme sa to vzájomne všetci. Pred pár rokmi som začal maľovať. Keď si myslím, že mi niečo nejde alebo že už mám niečoho dosť, začnem robiť niečo iné. Ale vždy to súvisí s umeleckou činnosťou.

L. R.: Robíte toho strašne veľa, stačí vám 24 hodín denne?

D. H.: Je pravdou, že nestrácam čas tým, že chodím do roboty alebo musím robiť na niekoho a svoje najlepšie nápady dávať nejakej agentúre alebo zamestnávateľovi. Ráno sa zobudím a mám do polnoci pred sebou nejaký cieľ. Neurobím síce všetko, čo by som chcel a čo si naplánujem, ale niečo sa mi vždy podarí.

S. S.: Nestala sa vaša tvorba pánom vášho času? Nestali ste sa otrokom tvorby? Tvoríte ešte s radosťou alebo už len pre potreby ľudí, z akejsi nutnosti?

D. H.: Občas, keď je človek profesionál, musí prijať aj dôsledky svojej profesie. Samozrejme, napíšem si nejaký text sám pre seba a na klavíri zaspievam. Ale keď už robím nejaké cédečko, tam už nemôžem nechať ľudí v štičku a povedať im: „Prepáč, Pali, teraz sa mi nedarí,“ keď on tam má zaplatené štúdio a naťahané káble. Jednoducho je tam zodpovednosť. Jaroš čakal na texty, aby mohol vydať cédečko, aby mohol ísť ďalej. Bolo by nezodpovedné, keby som mu povedal, že sa mi nechce alebo sa mi nedarí, alebo tak nejak ho vodil za nos. Naučil som sa, že keď treba, tak zapnem, aj keď sa mi práve nechce. Keď je toho naozaj veľa, tak si poviem: „Prečo to len robím – radšej zvolním a budem to robiť vtedy, keď sa mi bude naozaj chcieť a keď na to budem mať skutočnú chuť, ako by som sa mal stať otrokom“.

L. R.: Považujete sa za človeka hlbavého, nespokojného alebo skôr naopak večne spokojného?

D. H.: Moja žena ma vždy kritizuje, že sa mi páči všetko, čo vytvorím. Ale je pravda, že sa mi to páči v tej chvíli, keď to vytvorím. Som plný nadšenia, keď sa mi niečo podarí, ale keď si to po čase prečítam alebo vypočujem, poviem si:

„Mohol si to urobiť ešte lepšie“. Tá kritika, samozrejme, je. Myslím si, že už ani nepíšem, keď viem, že by to malo byť zlé a radšej to odložím.

„Pán učiteľ, ospravedlňte sa mi, že som si zabudol zošit z prvouky.“
TRUBADÚR

L. R.: Sú kritikmi aj vaše deti?

D. H.: Tie sú nepríjemné. Ani im radšej nič neukazujem, lebo ma zvozia.

L. R. Keď sme už pri deťoch; aké známky ste mali zo slovenčiny? A hlavne z diktátov?

D. H.: Ja som bol dobrý žiak. Vždy

som bol taký jednotkár, dvojkár. Dokonca som mal taký vlastný recept, a tak som sa nemusel učiť ani na maturitu zo slovenčiny, ani na prijímačky. Všetko som čítal, všetko som vedel, že som to mal skrátka načítané. Nikdy som nemal nejaké problémy.

L. R.: Zaujímalo by nás, aký máte názor na Jaromíra Nohavicu ako textára a tiež ako speváka.

D. H.: To je Pán Spevák a Pán Človek. Som tak trochu pyšný, lebo o Nohavicovi je známe, že veľa číta. Nie je teda iba muzikant a nič iné. Raz bol v jednom rádiu a hovoril, že bol v Bratislave a kúpil si knihu Slovník slovenského slangu, pretože sa zaujímal o slovenské slovíčka. A ten sme vydali my, naše vydavateľstvo HEVI – takže som bol pyšný, že našu knihu má aj Nohavica (smiech).

L. R.: A poznáte sa aj osobne?

D. H.: Nie, nepoznáme sa osobne. Chodím na jeho koncerty, máme spevníky jeho piesní, ktoré si doma hráme a spievame. Myslím, že keby som ho stretol na ulici sám, prihovril by som sa mu a povedal: „Pán Nohavica, ako? Kniha slúži?“

L. R.: Čo si vy osobne myslíte o autorovi knihy Alchymista, ktorý bol na vašej prednáške spomenutý? Aký máte názor na neho a na jeho knihy?

D. H.: Nechcem vás zarmútiť, nechcem vám to brať, prečítal som iba Alchymistu a nemôžem povedať, že by som bol nejaký nadšený. Poznám aj iných spisovateľov, ktorí tiež píšú o takýchto mystických veciach, ale idú skôr do hĺbky. On sa mi zdá trochu bestsellerový autor. Má to tak presne vykalkulované. Vie, ako urobiť bestseller a trochu to tam cítiť. Ale na

začiatok je to dobré. Dobrým spisovateľom je Ernesto Sabbatto – keď som ho prečítal, bol som ohúrený. On sám je tak trochu zvláštnym spisovateľom, pretože napíše každých jedenásť rokov jednu knihu.

S. S.: Čo by ste na záver, pán Hevier, chceli odkázať čitateľom časopisu Artuš?

D. H.: Chcem im zaželať peknú jar – tú, ktorú som im zaželať na konci prednášky. Aby tí, ktorí ešte nie sú zaľúbení, sa ešte zaľúbili, aby si vychutnávali svoju mladosť, ale aby si aj uvedomili, že učenie a nabieranie múdrosti môže byť tiež zaujímavou a dobrodružnou vecou. Že to nerobia pre dekana ani pre svojich vyučujúcich, dokonca ani pre rodičov. Že to robia pre seba. A keď budú múdri a budú ovládať aj jazyky či umenie, budú v živote naozaj šťastnejší.

Za rozhovor ďakujú *Lenka Rohalová* a *Slavomír Strakula*.

Foto *Radoslav Rohal*

Určite ste si všimli, že sa v priestoroch našej školy objavili už na prvý pohľad iní študenti. Jedni majú krásnu hnedú pokožku, druhí sú bledší než my... Skrátka, na letný semester u nás našli domov zahraniční študenti z Portugalska, Belgicka a Čiech. Denno-denne vidia rozdiely medzi našimi kultúrami, krajinou a ľuďmi. Čo máme s nimi spoločné – to je štúdium učiteľstva prvého stupňa. Aké je u nás a aké je u nich? Čo im učarovalo a čo im najviac chýba?

Marlise a Charlotte

- prišli z Belgicka
- obidve majú 21 rokov
- študujú na Univerzite Katho

Vedeli ste niečo o našej krajine predtým, než ste si ju vybrali?

M & Ch: Nevedeli sme absolútne nič a práve preto sme si ju vybrali. Je to úplne iná krajina ako naša a ako krajiny okolo nás.

E & S & A: Skoro nič. Ľudia sa nás pýtali: „Prečo nejдете do Českej republiky, do Prahy?“ Ľudia naozaj nepoznajú vašu krajinu. A keď som povedal mame, že idem na Slovensko, začala ma odhovárať, nech radšej nejdem, že je tu vojna.

E & M: Jasně, chceli sme tu ísť. Ja som chcela vidieť, ako pracujete s rómskym etnikom (Eva).

Čo si myslíte, akí sme my Slováci ľudia?

M & Ch: Sú tu príjemní ľudia, ktorí s nami veľa rozprávajú a snažia sa. Ale niekde, napríklad v obchodoch, majú ľudia veľmi smutné tváre. Ale to je vlastne všade.

E & S & A: Na začiatku sme si všim-

Eva a Monika

- „susedky“ z Českej republiky
- študujú na univerzite v Ostrave

li, že ľudia v autobusoch a obchodoch sú smutní, neusmievajú sa. Je vidieť veľký rozdiel medzi mladou a staršou generáciou. Starší ľudia sú uzatvorení do seba, ale vy mladí sa snažíte komunikovať a viac sa usmievate.

E & M: Oveľa viac otvorenejší, keď niekam prídeme, usmievajú sa na nás a sú otvorení, rozprávajú sa s nami úplne bezprostredne. Je to fajn.

Je štúdium u nás ľahšie?

M & Ch: Myslím, že to nemôžeme porovnať, lebo nemáme tu všetky hodiny tak ako vy. Ale máte podstatne viac hodín než my doma.

E & S & A: Nemôžeme to porovnať, pretože nemáme s vami všetky hodiny, ale nemyslím si, že je štúdium na Slovensku ľahšie. Podľa toho, čo vidím, by som povedal, že je ťažšie než v Portugalsku.

E & M: Oveľa ľahšie, naozaj. Máme viac vedomostí, hlavne z matematiky. Ale na druhej strane zase nemáme všetky vaše predmety, máme len výber.

Povedzte mi hlavný dôvod, prečo by som mala ísť študovať do vašej krajiny?

M & Ch: Pretože (hmmm...) máme more, veľa historických pamiatok a myslím, že naše školstvo je na trochu vyššej úrovni. A omnoho viac ľudí je schopných s tebou hovoriť anglicky.

E & S & A: Naša krajina je najlepšia!

(smiech) Sme malá, chudobná krajina, ale plná priateľských ľudí, ktorí sa snažia každému pomáhať, máme prekrásne more a nie je u nás taká zima.

E & M: Máme kreditný systém a to je lepšie, všetko je založené na internete, máme viac internetových miestností. A v univerzitnej knižnici máme aj knihy pre základné školy.

Páčia sa vám naše diskotéky? A opačné pohlavie?

M & Ch: Je skvelé, že neplatíte vstupné. My musíme platiť aj vo vysokoškolských kluboch. Naše kluby sú omnoho menšie, nie je v nich miesto na sedenie a hlavne diskotéky nie sú tak často – iba dvakrát do týždňa. A chlapi u vás sú pekní, ale pijú trochu veľa alkoholu.

E & S & A: Končia príliš skoro! V takom čase my ešte len ideme na párty, ktoré končia okolo deviatej, desiatej doobeda. Ale diskotéky sú veľ-

mi pekné, cítiť priateľskú atmosféru. Dievčatá sú celkom pekné, ale používajú priveľa mejkapu. Naše dievčatá sú krajšie a prirodzenejšie. Ani chlapi sa nám veľmi nepáčia, sme zvyknutí na hnedú pokožku a latino štýl.

E & M: Je to úplne iné v tom, že keď ideme von my, ide sa od klubu do klubu – niekde sa tancuje, niekde trochu popije, inde sa zase dobre rozpráva... U vás sa ide do jedného podniku na celý večer. A myslím, že máte oveľa viac krajších chlapcov...

Rozhovor a foto Erika Franková

Silvia, Eduardo a Ana

- žijú v Portugalsku
- študujú na Univerzite Porto
- odbor telesná výchova/učiteľstvo prvého stupňa

RECEPTOÁR

ABSOLUT NÁVODKA (alebo Ako napísať recept)

Výhodou tohto nápoja je, že je finančne nenáročný, možno ho pripravovať a konzumovať v každom ročnom období, kedykoľvek počas dňa (samozrejme, ak práve nespíte) bez obáv, že by táto konzumácia zanechala nežiaduce stopy na vašich postavách. Na druhej strane by však bolo veľmi žiaduce, keby sa vedľajšie účinky ponúkaného nápoja prejavili okysličením mozgových buniek a následným rozšírením tejto rubriky.

Čo budeme potrebovať:

1 stredne veľký čerstvý nápad (ak nie je čerstvý, môže byť aj mrazený)
liter horúcich myšlienok
dve hrste tvorivosti
niekoľko starších receptov na inšpiráciu

niekoľko lístkov pravopisu a štylistiky

za hrst' trpezlivosti

štipku humoru

Čo s tým urobíme:

Najskôr si nájdeme vhodný priestor a čas. Keďže táto podmienka je u každého kuchára individuálna, môžeme poskytnúť iba nepatrnú časť nevyčerpatelných možností: na lavičke v parku, pod starou lipou, v zastrčenej kaviarňičke, na autobusovej stanici, vo vlaku, vo vani, v posteli, na toalete ... Kedykoľvek.

Vezmeme si nápad. Ak je čerstvý, stačí ho len troška

opláchnuť a odstrániť nadbytočné časti. (Neodhadzujte ich, možno sa vám ešte zídu pri inom recepte). Ak je nápad zmrazený, treba ho rozmrazovať pomaly, aby sa z neho nevytratil minerály a stopové prvky.

Očistený nápad položíme na papier (reálny alebo virtuálny), postupným pridávaním jednotlivých ingrediencií sa na papieri začnú vytvárať slová a vety. Prelejte ich do pripraveného šejkra. Mnohé slová a vety nebudú dostatočne výživné – treba ich jednoducho odstrániť, aby sa ich zbytočnou prítomnosťou nezmenšil blahodarný účinok celého nápoja. Niekedy je tento proces veľmi rýchly a efektívny, inokedy trvá aj niekoľko hodín či dní. Závisí to od zručnosti kuchára, jeho momentálneho stavu a tiež od kvality nápadu. Netreba sa však vzdávať. Jemne a trpezlivo jednotlivé suroviny miešajte, šľahajte a prevárajte, výsledok sa skôr či neskôr určite dostaví.

Pred podávaním je dobré nechať zmes aspoň na deň odstáť na chladnom mieste a potom ešte podľa potreby precediť, dokoreniť a ozdobiť.

Podávať ho možno v neobmedzenom množstve, neobmedzenému počtu konzumentov. Na zdravie a inšpirujte sa!

P.S.: Ak vám tento nápoj chutil, pridávame vám k nemu ešte špeciálnu chuťovku - niekoľko študentských nápadov na recepty do ďalších čísel Artuša: *Ako na to, aby sa povinnosti stali zábavné; Ako dať do rovnováhy telo, ducha a dušu; Ako zvládnuť nezvládnuteľné; Ako chytiť druhý dych; Ako zbaliť normálneho chlapa ...*

(MA)

JARMOK

Jarmok ponúka priestor pre Vašu inzerciu. V nasledujúcom - novembrovom čísle Artuša práve v tejto rubrike môžete ponúknuť svoje „inzertoviny“. Kupujte, zbierajte, ponúkajte, hľadajte čokoľvek, čo (ne)súvisí so štúdiom na vysokej škole. Všetky inzeráty budú v októbri zaradené do losovania o zaujímavé ceny. Tak neváhajte - schránka pri vrátnici v našej budove čaká práve na Vaše jarmočné tipy.

Dnes okrem jediného ozajstného inzerátu v JARMOKU predstavujeme nápady študentov, ktoré vznikli počas Dní otvorených dverí 2006.

Istého dňa sa v miestnosti č. 304 našlo čierne púzdro od okuliarov.

Môžete si ho vyzdvihnúť na sekretariáte KKLV.

Som Dedo Vševed a doučím všetky predmety.

Zn. viem všetko!

Som Snehulienka a hľadám Spachtoša, ktorý niekde zašpal. Pomôžte pri pátraní! Je asi meter vysoký, dlhá sivá brada a fúzy, modrá čiapka a sveter.

Nález hláste na tel. č. – 000 0001.

Som najkrajšie zo všetkých škaredých káčatok. Hľadám osamelú Popolušku na zdĺhavé rozhovory o krásnom princovi. Urobíme obchod - ty ma naučíš, ako uloviť krásneho káčera, a ja Ťa za to naučím plávať, aby si už z bálu nemusela utekať. Plávaním to ide rýchlejšie!

Zn. biznis je bizbis

Volám sa Šípová Ruženka a hľadám princa, ktorý by ma prebudil, lebo o týždeň mám narodeniny a chystám sa pichnúť na vretienku. Tak sa ozvi čo najskôr, lebo nerada spím!!!

GALLERY ART

Moyzesiana 2006

predseda poroty - operný spevák Peter Dvorský

O vzniku *Moyzesiana* sa začalo šuškať okolo roku 2000 – a kde inde ako na vtedajšej *Katedre hudobnej výchovy* Pedagogickej fakulty v Prešove. Šuškanie bolo čoraz silnejšie a silnejšie, až napokon tvoriví členovia prešovského hudobného spolku *Súzvuk* svoje tajomstvo prezradili a všetkým navôkol oznámili, že na jar roku 2002 sa začne prvý ročník spevackej súťaže vysokoškolských študentov (pomenovanej na počesť známeho slovenského hudobného skladateľa a profesora hudby v Prešove – Mikuláša Moyzesa) – *Moyzesiana*. A tak sa vlastne začala jej hudobná púť.

Vtedy ešte nikto netušil, dokonca ani sama *Moyzesiana*, že na Pedagogickej fakulte nastúpi na cestu hudobnej kvality a milej tradície. Každý rok bola k súťažiacim, ktorí „zápolili“ v sólovom, resp. komornom speve, štedrá a udelila

im (zaslúžene) hodnotné ceny. Nebolo to inak ani tohto roku.

Poniže *Fričovce*, *Vexilla Regis*, *A dze ty bula* či *Nepi*, *šuhaj*, *nepi* sú piesne, ktoré už neodmysliteľne patria do repertoára účastníkov tejto spevackej súťaže vysokých škôl pedagogického smeru. Súťaž a kolektívnu výstavu výtvarných prác otvorila a všetkých účastníkov privítala vedúca *Katedry umeleckej, estetickej a pohybovej výchovy* Pedagogickej fakulty PU v Prešove PaedDr. **Anna Derevjaniková**, PhD. Spevacké výkony pozorne sledovala a hodnotila odborná porota, ktorej predsedal slávny tenorista a riaditeľ Opery ŠD v Košiciach **Peter Dvorský**, pričom jej ďalšími členmi boli PhDr. **Stanislav Bachleda**, hudobný kritik a teoretik a Mgr. **Gabriela Šaráková**, hlasová pedagogička. Na dramaturgicky aktívnom večernom galakonzerte odznali pôsobivé výkony súťažiacich, ale aj skladby v podaní zboru učiteľov

Iveta Pándiová - Cena Mikuláša Moyzesa

Terézia Jančušová - Cena rektora

a študen-

tov Pedagogickej fakulty PU s názvom „*Pedagogickí optimisti*“.

Cenu Mikuláša Moyzesa napokon získala **Iveta Pándiová**, študentka FHPV PU v Prešove, Cenu dekana získal miešaný komorný zbor **NOSTRO CANTO** z FHPV PU v Prešove a Cenu rektora získala **Terézia Jančušová**, študentka PF PU v Prešove. V dobrom budú na tohtoročné hudobné podujatie určite spomínať i Stanislava Berežňáková a Martina Vidová z našej fakulty, pretože zožali nielen poďakovanie, ale aj potlesk, ktorým sa vonkoncom nešetrilo.

Súťaž naplnila predovšetkým poslanie nevšednej atmosféry a zážitku zo stretnutia s hudbou. Všetci účastníci boli „spojení“ do jednej hudobnej rodiny a dodali *Moyzesiane 2006* čaro a pohodu, ktorú od nej už akosi prirodzene očakávame.

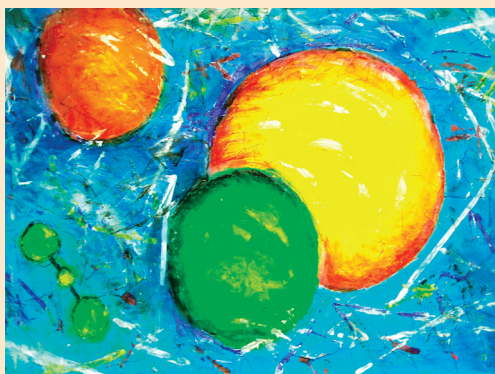
Mimochodom, v kuloároch sa už chystá budúci ročník, no ako to dopadne, dozvieme sa až potom. Dovtedy *do spievania, priatelia!*

(AŠ, JP)

Foto: Martin Dzurilla

V Hracej skrinke sú notové zápisy šarišskej ľudovej piesne Keby ne ja abo ne ty a piesne Robbioho Williamsa Feel.

GALLERY ART

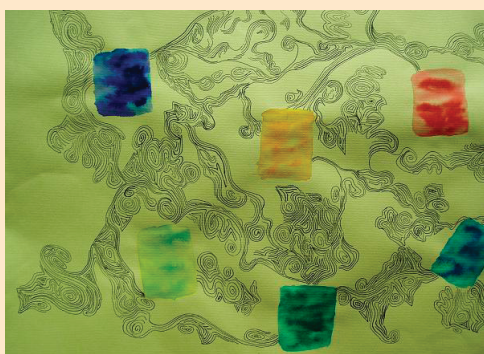
D. Štuková

Ľ. Chmeliarová

J. Šablárová

J. Hrebíková

Z. Barnasová

A. Grošková

M. Puškárová

Výtvarné práce vytvorili študentky 1. ročníka PF PU na tému *Hudba* pod vedením Mgr. T. Bilančíkovej, akad. mal. J. Jackaniča, Mgr. A. Sedlákovej a Mgr. I. Živčákovej a sú súčasťou kolektívnej výstavy Moyzesiana 2006, ktorá potrvá do 27. 5. 2006.

